

Î N C H E I E R E

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată „Utiltrans Construct”, avocatul Ivan Russu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 cu privire la scutirea de la plata taxei de stat,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Codreanu împotriva societății cu răspundere limitată „Utiltrans Construct” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, –

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2016, Nicolae Codreanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Utiltrans Construct” (denumirea prescurtată SRL „Utiltrans Construct”) cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii menționează că, la 04 octombrie 2014, a încheiat cu SRL „Utiltrans Construct” contract de închiriere, conform căruia a transmis acesteia în locațiune autocamionul de model MAN F02. Conform pct. 3.1. al contractului, termenul contractului este de un an din momentul semnării, și anume din data de 04 octombrie 2014 până la data de 03 octombrie 2015.

Relevă că în conformitate cu clauzele contractuale, locatarul urma să achite locatorului plata pentru chirie în sumă de 15 000 de lei lunar, care urmau a fi achitate în termen de 10 zile a lunii următoare, obligațiune ce nu a fost executată până la momentul înaintării acțiunii.

Invocă reclamantul că, deși la 03 octombrie 2015 a expirat termenul contractului, locatarul nu a restituit bunul închiriat, dar a continuat exploatarea autocamionului pe un termen de încă 4 luni. Astfel, la 04 februarie 2016, a solicitat rezilierea contractului și predarea autocamionului.

Susține că SRL „Utiltrans Construct” a deținut autocamionul în locațiune timp de 1 an și 4 luni, acumulând o datorie contractuală în sumă totală de 229677,41 de lei.

Solicită reclamantul încasarea din contul SRL „Utiltrans Construct” în beneficiul său datoriei în sumă de 229 677,41 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată ce constau din taxa de stat în mărime de 6 891 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei.

Prin încheierea Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău din 15 iunie 2016 (f.d. 27 recto-verso) s-a declarat incompetentă Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău la examinarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată a lui Nicolae Codreanu împotriva SRL „Utiltrans Construct” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, și s-a strămutat după competență jurisdicțională spre judecare în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 19 decembrie 2016 (f.d.71, 76-79) s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea.

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță a invocat dispozițiile art. 878, 642 alin. (1) din Codul civil și 94 din Codul de procedură civilă.

Cu privire la circumstanțele faptice ale speței a notat că, reclamantul nu a demonstrat prin act de primire-predare faptul că și-a onorat obligația contractuală de a preda în posesia și folosință locatarului autocamionul MAN F02.

Aderent, prima instanță a remarcat că probele administrate, și anume facturile fiscale nu conțin informații cu privire la mijlocul de transport cu care locatarul a transportat marfa.

Mai mult decât atât, s-a constatat că pârâta și-a onorat obligațiile pecuniare față de reclamant pentru anul 2015, or conform recipisei de la fila dosarului 42 Nicolae Codreanu a primit suma de 17 000 de lei, care este suma restantă pentru anul 2015, și confirmă că nu are pretenții față de SRL „Utiltrans Construct”.

Subsecvent, prima instanță a reținut că, reclamantul era angajat al SRL „Utiltrans Construct” în funcția de mecanizator și presta servicii de transport. Astfel, pârâtul *de facto* se afla în imposibilitate de a posedea bunul după expirarea contractului, fără acordul reclamantului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 (f.d. 134, 135-145) s-a admis apelul declarat reprezentantul lui Nicolae Codreanu, avocatul stagiar Eric Puțuntica; s-a casat hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 19 decembrie 2016, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care s-a admis acțiunea, s-a încasat din contul SRL „Utiltrans Construct” în beneficiul lui Nicolae Codreanu suma de 229677,41 de lei cu titlu de datorie, suma de 6 891 de lei cu titlu de taxă de stat la depunerea acțiunii și suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate la examinarea cauzei în fond.

Întru fortificarea soluției adoptate, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 8, 9, 195, 512, 513, 514, 572, 875, 876, 884, 886, 904, 910 din Codul civil, art. 94 și 96 din Codul de procedură civilă și art. 54 din Legea cu privire la avocatură.

Cu privire la circumstanțele faptice ale speței a remarcat că, prin contractul de locațiune din 04 octombrie 2014, Nicolae Codreanu, în calitate de locator a transmis locatarului SRL „Utiltrans Construct” în chirie autocamionul de model MAN F02, pe un termen de un an din momentul semnării acestuia, până la 03 octombrie 2015, cu o plată lunară pentru chirie de 15 000 de lei.

Constată instanța de apel că SRL „Utiltrans Construct” nu a prezentat probe care să confirme executarea obligațiilor contractuale și efectuarea plăților pentru chiria autocamionului. Or, faptul utilizării de către SRL „Utiltrans Construct” a

autocamionului luat în locațiune de la Nicolae Codreanu se confirmă atât prin scrisoarea de răspuns a SA „Fabrica de Elemente de Construcții”, cât și prin foile de parcurs eliberate de către locatar pentru acest autocamion.

Astfel, pentru perioada care a deținut autocamionul în locațiune, SRL „Utiltrans Construct” a acumulat o datorie contractuală față de locatorul Nicolae Codreanu în mărime de 229 677,41 de lei.

La 09 octombrie 2017, reprezentantul SRL „Utiltrans Construct”, avocatul Ivan Russu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 și a încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, solicitând admiterea recursului; casarea încheierii și deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe; expunerea în partea legalității deciziei instanței de apel, în cazul admiterii recursului declarat împotriva încheierii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat (f.d. 150-155, 163).

În motivarea recursului reiterează circumstanțele faptice ale cauzei și invocă faptul că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În acest sens menționează că, la examinarea cauzei, instanța inferioară nu a ținut cont de argumentele invocate în referința cu privire la recipisa întocmită de Nicolae Codreanu la 29 decembrie 2015, prin care ultimul atestă că nu are pretenții față de SRL „Utiltrans Construct”. Astfel, instanța de apel nu s-a expus referitor la această tranzacție și nu a intrat în esența conținutului acestei recipise, or, prin această recipisă Nicolae Codreanu confirmă că a primit „restanța” de 17 000 de lei.

La caz, opinează că, reieșind din sensul juridic al cuvântului „restanță”, rezultă că Nicolae Codreanu a primit sume bănești și până la întocmirea acestei recipise, însă, instanța de apel nu a ținut cont de acest fapt. Mai mult ca atât, instanța de apel nu a constatat relațiile ce decurg din recipisă și în contul stingerii cărei creanțe a fost achitată suma indicată în recipisă.

Relevă că, instanța de apel nu a verificat dacă Nicolae Codreanu și-a executat obligația contractuală de a transmite zilnic camionul împreună cu lubrifianți, or, odată cu neonorarea acestei obligații locatorul este lipsit de dreptul de a pretinde executarea obligațiilor din partea locatarului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate consideră că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorului termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, însă, aceasta a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de comunicare a actului de procedură cu numărul de ieșire 13129 din 08 august 2017 (f.d. 147), iar cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 09 octombrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d. 163).

Ab initio, completul menționează faptul că recursul declarat de reprezentantul SRL „Utiltrans Construct”, avocatul Ivan Russu este îndreptat atât împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, cât și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, prin care s-a scutit Nicolae Codreanu de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

La caz, ținând cont de faptul că argumentele înserate în cererea de recurs sunt redresate atât împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, prin care s-a scutit Nicolae Codreanu de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, cât și împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, completul de admisibilitate consideră oportun de a le examina concomitent. Or, în sensul art. 429

alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărârii atacate cu recurs.

Astfel, completul de admisibilitate apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate alegațiile reprezentantului recurenteii conținute în cererea de recurs precum că, la soluționarea litigiului, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În acest sens nu poate fi acceptată alegația reprezentantului recurenteii precum că, la examinarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont de argumentele invocate în referința cu privire la recipisa întocmită de Nicolae Codreanu la 29 decembrie 2015, prin care ultimul atestă că nu are pretenții față de SRL „Utiltrans Construct”. Or, conform dispozițiilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Deopotrivă, completul de admisibilitate evocă faptul că, în sensul regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Astfel, forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma dispozițiilor art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

La caz, se distinge că reprezentantul recurenteii nu invocă aprecierea arbitrară a suportului probator.

La fel, nu poate fi acceptat nici argumentul precum că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că din recipisa din 29 decembrie 2015 rezultă că Nicolae Codreanu a primit sume bănești și până la întocmirea acestei recipise.

La acest capitol, completul de admisibilitate atestă că, prin prisma art. 118 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 17 alin. (1) din Legea contabilității, întru confirmarea faptului că și-a executat obligațiile pecuniare născute din contractul de locațiune, SRL „Utiltrans Construct” avea obligația pozitivă de a prezenta documente contabile primare care ar certifica acest fapt.

Or, în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (1) din Legea contabilității, deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic.

Așa, articolul 3 din aceeași lege definește *faptul economic* ca orice tranzacție, operațiune, eveniment care au modificat sau pot modifica activele, drepturile și datoriile, consumurile, cheltuielile, veniturile, rezultatele financiare ale entității.

Succesiv, nu pot fi acceptate nici alegațiile precum că, instanța de apel nu a verificat dacă Nicolae Codreanu și-a executat obligația contractuală de a transmite zilnic camionul împreună cu lubrifianți, or, din suportul probator cercetat rezultă îndubitabil faptul utilizării de către intimată a autocamionului ce a constituit obiectul

contractului de locațiune încheiat cu Nicolae Codreanu, și anume prin scrisoarea nr.50 SA „Fabrica Elemente de Construcții” din 12 mai 2017 și foile de parcurs seria WM număr 301092 din 16 octombrie 2014, seria WM număr 301095 din 20 decembrie 2014, seria WM număr 301096 din 01 iulie 2015, eliberate de către SRL „Utiltrans Construct” pentru autocamionul primit în locațiune de la Nicolae Codreanu.

Subsecvent, urmează a fi subliniat că, obiectul acțiunii civile dedusă judecății constă în încasarea forțată de la locatar a chiriei autocamionului de model MAN F02, conform contractului de locațiune. Prin urmare, obiectul acțiunii în speță este executarea forțată a obligațiilor locatarului față de locator și nicidecum neexecutarea obligațiilor locatorului Nicolae Codreanu față de locatarul SRL „Utiltrans Construct”.

Cu titlu secundar, referitor la alegațiile conținute în recurs cu îndreptat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, prin care Nicolae Codreanu a fost scutit de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, instanța de recurs reține următoarele.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Articolul 429 din Codul de procedură civilă prescrie la alineatele (2) că, încheierile date în apel pot fi atacate cu recurs numai o dată cu decizia, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și când încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

În această ordine de idei, ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al [recursului](#) declarat, deoarece nu conține niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, circumstanță care în esență profilează caracterul declarativ al [acestui](#) și desprinde simplul fapt al dezacordului [reprezentantului recurentului](#) cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei*, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că [recursul declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată „Utiltrans Construct”, avocatul Ivan Russu](#) nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu [este](#) capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că [reprezentantul SRL „Utiltrans Construct”, avocatul Ivan Russu](#) a depus prezenta cerere de recurs după ce [recurenta](#) a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis *„Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că [recurente](#) SRL „Utiltrans

Construct” i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată „Utiltrans Construct”, avocatul Ivan Russu, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, –

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul societății cu răspundere limitată „Utiltrans Construct”, avocatul Ivan Russu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan